

بِنَامِ حُنَادِ

کلیدهای تربیت کودکان و نوجوانان

کلیدهای کشف و پرورش

استعداد در کودکان

دکتر دُن وینهاوس

مترجم: اکرم قیطاسی

فهرست مطالب

۵	سخن ناشر
۶	فصل ۱. استعداد چیست؟
۲۴	فصل ۲. تشویق
۵۸	فصل ۳. پیامد و تنبیه
۷۵	فصل ۴. از آنها پیروی کنید و به صورتی مثبت رفتارشان را اصلاح کنید
۹۲	فصل ۵. مهارت‌های تکوینی
۱۲۰	فصل ۶. الگوبرداری
۱۴۱	فصل ۷. مسئولیت‌پذیری
۱۶۲	فصل ۸. پرستارها و معلمان
۱۸۶	فصل ۹. تکنیک‌هایی که می‌توانید با فرزندتان به گونه‌ای مؤثر کار کنید
۲۱۵	فصل ۱۰. هماهنگی
۲۲۴	فصل ۱۱. گروههایی که در معرض خطر عدم درک استعدادهایشان هستند
۲۶۷	فصل ۱۲. جمع‌بندی

مقدمه

با توجه به اینکه در عنوان این کتاب استعداد یک کلمه کلیدی است، جای آن دارد که قبل از بررسی چگونگی پرورش استعداد، این کلمه را توضیح دهیم. استعداد در این کتاب به معنای سقف، محدوده، گستره، بهترین بخش وجود فرزندمان در هر مهارت، توانایی، ویژگی و شخصیتی که دارد، است. این سقف ترکیبی است از آنچه به طور بیولوژیکی به ارت برده‌ایم (کروموزومها و زنها که گاهی «طبیعت» نامیده می‌شود) و انگیزه شخصی (گرایش یا علاقه به یک دستاورد یا ویژگی)؛ البته عامل انگیزه ممکن است کاملاً حاصل ترکیب وراثت و محیط باشد اما چنان اهمیتی دارد که به طور جداگانه به آن می‌پردازیم. برخی نویسنده‌گان، محققان الهیات و نظریه‌پردازان، عناصر دیگری را نیز به این ترکیب اضافه می‌کنند (مانند اراده الهی، شناس، طالع و تقدیر) اما ما با توجه به هدف خود در این فصل، بر وراثت، محیط و انگیزه متمرکز می‌شویم.

لطفاً در نظر داشته باشید که به حداقل رساندن استعداد با هوشمند بودن یا باهوش و نابغه بودن یکی نیست. در فصل ۱۱ به طور خاص به این افراد می‌پردازیم. به حداقل رساندن استعداد به معنای باهوش و یا نابغه بودن نیست؛ بلکه به معنای آن است که چگونه می‌شود با توجه به آنچه داریم، حداقل دستاورد را داشته باشیم. این کتاب و این فصل برای تمامی والدین نوشته شده است تا به بچه‌هایشان کمک کنند با استفاده از حداقل قابلیت خود، زندگی کنند. تقریباً همهٔ ما استعداد بیشتری از آنچه به کار

منظور از استعداد در این کتاب

برای آنکه به کودکان کمک کنیم از زندگی خود نهایت بهره را ببرند، باید در مورد کودکان بیاموزیم و آنها را درک کنیم و به آنها نیز کمک کنیم در مورد خود بیاموزند و خود را درک کنند. این دانش و درکی که آنها به دست می‌آورند، می‌تواند تبدیل به ابزار نیرومندی شود و به آنها کمک کند معنا و جهت زندگی خود را بیابند و بهترین انتخابها را داشته باشند. والدین و بچه‌ها از طریق شناخت زمینه‌های استعداد شخصی، اطلاعات بیشتری کسب می‌کنند و می‌توانند در مورد سرگرمی، رشته تحصیلی، برنامه‌ها و اهداف آینده فرزندانشان بهتر تصمیم بگیرند.

می‌بریم، داریم. مأموریت این کتاب آن است که به ما کمک کند آنچه را که به طور بالقوه، در کودکانمان وجود دارد فعل اعمال کنیم، اما این به معنای آن نیست که می‌خواهیم از بچه‌هایمان افرادی باهوش یا نابغه بسازیم.

ما ترکیب بی‌نظیری از ساختار ژنتیکی پدر و مادرمان هستیم و تلفیق آنها (ترکیب ژنهای آنها) بسیاری از ویژگیهای فیزیکی، فکری و روانی ما را تعیین می‌کند. در زمینه استعداد نیز وراثت، محدوده قابلیتهای ما را می‌کند (یعنی بهترین و بیشترین چیزی که در وجود ما نهاده شده است را مشخص می‌کند). با توجه به این نکات، محیط، تجربیات زندگی و میزان انگیزه یا گرایش‌های فردی نیز به ما کمک می‌کنند تا به این استعدادهای نادیده دست یابیم. برای روشن کردن مطلب اجازه دهید به شیوه‌ای متمرکز و دقیق هر یک از اجزاء فرمول استعداد را جداگانه بررسی کنیم.

• • • • •
وراثت / ژنتیک / سرشت
محیط / پرورش / تربیت
انگیزه / گرایش / علاقه

وراثت

در یک شخصیت خاص، قدرت وراثت می‌تواند بسیار زیاد و عمیق باشد (مانند رنگ چشم، گروه خونی و اجزاء اصلی صورت) یا متوسط (مانند هماهنگی فیزیکی، خلق و خو و هوش) یا کم و احتمالاً بدون تأثیر (مانند ترجیحات غذایی، لهجه و برنامه‌های تلویزیونی مورد علاقه). در ادامه برای نشان دادن این عوامل به چند مورد می‌پردازیم:

در صورت عدم سوء تغذیه یا سوء مصرف فرصهایا تزریقات هورمونی، قد سالی^۱ – که اکنون نوزادی یکروزه است – در آینده بین ۱۵۵ تا ۱۶۰ سانتی متر خواهد شد. استعداد او ۱۶۰ سانتی متر است.

• • • • •

آبی^۲ که اکنون شش ماهه است، با توانایی مغزی و تراز حد عادی به دنیا آمد. شجره‌نامه‌اش پر از اسامی دانشمندان و ریاضیدانان تیزهوش است که تواناییهای بسیار زیاد و دستاوردهای بالایی در زمینه‌های خاص داشته و دارند. اگر آبی در شرایط خاصی رشد پیدا کند و ضریبه مغزی یا تصادفی نداشته باشد، ساختار ژنتیک او از پیش به گونه‌ای تعیین شده که از استعداد فوق العاده‌ای (از حد باهوش تا بسیار باهوش و یا نابغه) در زمینه ریاضیات و هوش علمی برخوردار است. او در زمینه ریاضی و علوم بسیار مستعد و هوشمند است.

• • • • •

کارول^۳ تنها هجده ماه دارد اما تاکنون هماهنگی فیزیکی فوق العاده‌ای را از خود نشان داده است. با وجودی که شیوه‌ای برای اندازه‌گیری دقیق